

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2021 | LV

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKTORA SLEJA

Ievadraksts

Mūsu laiks ir pienācis!

Cienījamie lasītāji!

Šāgada Eiropas diena 9. maijā iezīmēs arī ilgi gaidītās Konferences par Eiropas nākotni uzsākšanu. Tā ir unikāla iespēja ne tikai iesaistīties plašās debatēs par to, kā Eiropas Savienībai būtu jāattīstās, bet arī atjaunot tās iedzīvotāju līdzatbildību par Eiropas projektu – valstu, reģionālajā un vietējā līmenī. Es vēlētos jūs mudināt izmantot šo iespēju.

EESK kā Eiropas organizētas pilsoniskās sabiedrības mājvieta jau ilgu laiku ir centusies virzīt Eiropas reformu, vairāk iesaistot tās iedzīvotājus. Esmu pārliecināts, ka “Briseles burbuļa” sasaiste ar iedzīvotājiem var radīt oriģinālas, taču reālistiskas idejas nākotnei.

Lai šo potenciālu varētu pilnībā atraisīt, mums ir jāizvairās no iedzīvotāju viedokļa apsteigšanas. Diskusijās konferencē par Eiropas nākotni ir vajadzīga atvērtība radošām pārdomām. Nevienā no paneldiskusijām nevajadzētu veidot pieņemumus par debašu rezultātu.

Eiropas nākotnei ir vajadzīgs arī jauns, pozitīvs vēstījums. Mums ir jāpierāda, ka Eiropa ir lieliska vieta, kas ikvienam rada iespējas dzīvot sev vēlamu dzīvi, pamatojoties uz kopīgām vērtībām. ASV iedzīvotāji lepojas ar savu amerikāņu sapni. Domāju, ka eiropiešiem ir pienācis laiks beidzot baudīt un

novērtēt pašiem savu dzīvesveidu un tā sniegtās priekšrocības.

Oficiālā konferences atklāšana notiks Strasbūrā hibrīdformātā Covid-19 ierobežojumu dēļ. Mēs varam jau sagaidīt, ka – vismaz sākumā – lielākā daļa pasākumu, kas saistīti ar konferenci, notiks šādā formātā.

Pandēmija nozīmē to, ka konferencei par Eiropas nākotni tagad ir spēcīgs digitālais elements. Paradoksālā kārtā tas padara konferenci pieejamāku parastajiem iedzīvotājiem, jo īpaši – izmantojot digitālo daudzvalodu platformu. Aicinu jūs visus izmantot šo rīku – vai nu lai piedalītos esošā pasākumā, organizētu savu diskusiju vai apmainītos ar idejām par Eiropas integrāciju. Eiropas nākotne ir mūsu rokās!

Christa Schweng

EESK priekšsēdētāja

TURPM?KIE NOTIKUMI

2021. gada 7. maijs, Porto

Sociālais samits

2021. gada 9. maijs

Eiropas diena (2021) un konferences par Eiropas nākotni oficiāla atklāšana

2021. gada 9.–10. jūnijs, Brisele

EESK plenārsesija

“VIENS JAUT?JUMS...”

Viens jaut?jums...

Sadaļā “Viens jautājums...” lūdzam EESK priekšsēdētājus atbildēt uz aktuālu jautājumu, kas mums šķiet īpaši nozīmīgs.

EESK Info aprīļa numurā mēs aicinājām Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisijas priekšsēdētāju **Pietro Francesco De Lotto** pastāstīt, kāds ir viņa skatījums uz rūpniecības pārmaiņām un zaļā kursa noteikumiem.

“Zaļās un digitālās pārkārtošanās nodrošināšana stiprinās noturību, konkurētspēju un sociālo taisnīgumu”

EESK Info jautājums: Kā un kad var panākt pāreju uz zaļāku, apritīgāku un digitalizētāku rūpniecību, sasniedzot Eiropas Komisijas paredzētā zaļā kursa mērķus? Kāda loma šajā procesā ir izejvielām?

CCMI priekšsēdētājs Pietro Francesco De Lotto: Neatkarīgi no tā, vai runa ir par ceturto, piekto vai pat sesto industriālo revolūciju, mēs bieži varam vērot, ka sākas publiskas debates. Neraugoties uz atšķirīgajiem viedokļiem par šo jautājumu, ir skaidrs, ka mūsu rūpniecībā notiek būtiskas revolucionāras pārmaiņas, kurām ir divi mērķi: rūpniecībai jākļūst zaļākai un apritīgākai un jāveic digitāla pārkārtošanās. Tā ir revolūcija, ko virza vairāki faktori: sabiedrības viedoklis, patērētāju ietekmējamība, centieni panākt globālu konkurētspēju, nepieciešamība pielāgot darbaspēku jauniem modeļiem u.c.

Kā visās revolūcijās galīgais rezultāts būs radikālas pārmaiņas. Mūsu gadījumā tā, cerams, būs Eiropas rūpniecība, kas zaļināšanu un digitalizāciju ir pārvērtusi par konkurētspējas priekšrocību pasaules mērogā. Šis process jau notiek vairākus gadus, taču publiskajām iestādēm ir atbilstoši jāpārvalda šī pārkārtošanās, lai nodrošinātu, ka tās sniegtie labumi sasniedz visus uzņēmumus, visus darba ņēmējus un visus Eiropas reģionus.

Klimata pārmaiņu ierobežošana un ilgtspējīgas attīstības mērķi noteikti ir ES rīcības pilāri, bet jānodrošina, ka visas sabiedrības grupas un rūpniecība tos biežāk uztver kā iespēju, nevis slogu. Eiropas zaļais kurss, aprites ekonomikas rīcības plāns, jaunā Eiropas industriālā stratēģija (un tās atjauninātā versija, kas gaidāma drīzumā) un visi saistītie pasākumi un tiesību akti ir būtiski instrumenti, lai šīs debates pārvērstu ikdienas realitātē visur Eiropā un lai šajos kolektīvajos centienos neviens netiktu atstāts novārtā.

Izejvielas un it īpaši kritiskās izejvielas ir nozīmīgs šā procesa elements. ES rūpniecības un sabiedrības digitalizācijai un ekoloģizācijai ir vajadzīgas tehnoloģijas, kurām savukārt nepieciešamas izejvielas. Minēšu tikai vienu piemēru: vēja enerģiju ražo turbīnas, kuru izgatavošanā līdztekus citām izejvielām izmantoti retzemju elementi. ES gandrīz pilnībā paļaujas uz to, ka Ķīna piegādās šādus elementus. Līdzīga aina vērojama saistībā ar daudzām tehnoloģijām, kas ir būtiskas zaļās un digitālās pārkārtošanās procesiem, sākot ar akumulatoriem un beidzot ar fotoelementiem, sākot ar robotiku un beidzot ar kurināmā elementiem. Pēdējos mēnešos sabiedrība daudz skaidrāk apzinās, ka tai ir šāds Ahileja papēdis. Covid-19 pandēmija izgaismoja to, ka ES rūpniecībai un visai sabiedrībai ir jākļūst noturīgākai un stratēģiski neatkarīgākai, tostarp tādās jomās kā vakcīnas, medikamenti un medicīnas ierīces.

Komisijas rīcības plāns kritiski svarīgo izejvielu jomā, par ko nesen CCMi/EESK sniedza atzinumu, ir labs instruments, kurš paredz gan pašreizējo trūkumu novēršanu, gan gatavošanos turpmāk iespējamām problēmām.

Precīzāka atbilde uz jūsu jautājumu būtu: mēs vēlamies, lai ES rūpniecība uzplauktu zaļā un digitālā veidā, taču mēs nevēlamies, lai mūsu rūpniecība un sabiedrība no vienas atkarības (piemēram, no konkrētiem fosilajiem kurināmajiem) nonāktu citā pilnīgā atkarībā no dažām kritiski svarīgām izejvielām. Lai no tā izvairītos un lai nodrošinātu, ka zaļā un digitālā pārkārtošanās stiprina noturību, konkurētspēju un sociālo taisnīgumu, mums līdzekļi jāiegulda pētniecībā un izstrādē, ilgtspējīgu iekšzemes kalnrūpniecības iespēju izpētē, vērtīgu materiālu rekuperācijā no atkritumiem un daudzpusēju vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanā. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu, ka zaļā un digitālā revolūcija ir sekmīga un dod labumu ES rūpniecībai un visai sabiedrībai.

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

Pārsteiguma viesi

Katru mēnesi mēs iepazīstinām ar kādu pārsteiguma viesi. Šī personība mums izklāsta savu viedokli par aktualitātēm: atklāj mums kaut ko jaunu, kas paplašina redzesloku, iedvesmo un liek pievērst uzmanību mūsdienu pasaulei. Aprīļa izdevumā mēs ar prieku iepazīstinām ar aktrisi, rakstnieci un režisori **Aurélie Vauthrin-Ledent**, kas ar mums dalās savā aicinājumā glābt kultūru – būtisku mūsu dzīves sastāvdaļu.

Aurélie Vauthrin-Ledent ir francūziete, kas dzīvo un radoši darbojas Beļģijā. Absolvējusi Sorbonnas Universitāti izpildītājmākslu specialitātē, studējusi skatuves mākslu Nacionālajā Ruānas reģiona konservatorijā (tagadējā CRR) un Karaliskajā konservatorijā Briselē, viņa ir aktrise, režisore, scenogrāfe, dziedātāja un komponiste, mākslinieciskā direktore un festivālu organizētāja. Teātrī viņa spēlē klasiskā un mūsdienu repertuāra lomas Peggy Thomas, Alexis Van Stratum, Renaud de Putter,

Jamal Youssfi, Audrey Marsin, Charlie Degotte un Thierry Robrechts vadībā.

2014. gadā viņa uzraksta un iestudē lugu “Cerise à l’eau-de-vie” Briseles teātrī “Théâtre de la Vie”.

2016. gadā viņa spēlē galveno lomu Paul Claudel lugā “L’échange”, ko iestudēja Peggy Thomas teātrī “Théâtre Le Public”. 2016./2017. gada sezonā viņa izveido, koordinē un vada rakstniecības meistarklasi “Francophonique II” Aviņonas teātrī “Théâtre des Doms” (meistarklasi aizsāka teātra direktors Alain Cofino Gomez).

2020. gada janvārī teātrī “Théâtre de la Vie” viņa iestudē Henry Becque lugu “Les Corbeaux”, kurā arī pati spēlē.

Kopš 2016. gada viņa raksta, komponē un dzied ar pseidonīmu “La Chouette et les Oiseaux de Nuit”.

2016. gadā viņa iedibina daudzdisciplīnu festivālu “Tri-Marrant”, kas notiek “Théâtre de la Vie” Briselē, un ir šā festivāla mākslinieciskā un programmu direktore. Festivālam ir panākumi un kopš 2018. gada tas notiek reizi divos gados. Trešajam festivālam vajadzēja notikt 2020. gada jūnijā, taču Covid-19 dēļ tas tika pārcelts uz 2022. gada jūniju.

2020. gada aprīlī viņa nodibina jaunu izdevniecību “Les Oiseaux de Nuit”, kas ir veltīta frankofonajam Beļģijas teātrim un kurā viņa ir izdevniecības, mākslinieciskā un administratīvā direktore.

Aurélie Vauthrin-Ledent: J?, kult?ra pirm?m k?rt? m ir b?tiska!

Esmu dzimusi pirms 40 gadiem, 1981. gada 28. martā. Nekad mūžā vārds “būtisks” nav bijis tik bieži saistīts ar vārdu “kultūra” kā šajā veselības un ar to saistītās ekonomikas krīzes laikā. Ir skaidrs, ka šīs krīzes ietekmē daudzas mūsu paradigmas mainīsies. Dziļi pārskatām visas sabiedriskās dzīves jomas, un šis process vēl turpināsies.

Tātad vārds “būtisks” parādījās tāpēc, ka mēs, kultūras jomas darbinieki, vispirms tikām klasificēti kā “nebūtiski”. Un tāpēc, ka mēs tikām klasificēti kā “nebūtiski”, briest neapturama kustība, kas nenovēršami virzās uz dziļāku un plašāku izpratni.

Lūk, pretēji cerētajam, māksla un kultūra, kas, sākotnēji aizēnota vai nobīdīta malā, tagad dīvainā kārtā tiek celtas gaismā, un tam ir vairāk rūgtena nekā dīvaina pēcgarša.

Esmu kultūras jomas pārstāve. Es dzīvoju no kultūras un to radu. Esmu aktrise, dziedātāja, režisore, autore, teātra mākslas un franču valodas pasniedzēja, izdevēja par frankofono Beļģijas teātri, festivāla organizētāja. Īpaši aizraujos ar vizuālo mākslu, scenogrāfiju un kustību un deju mākslu. Turklāt es nebaidos uzrotīt piedurknes un doties peļņā, dažkārt veicot “gadījuma” darbus. Darbus, kuriem sabiedrības acīs bieži

vien nav nekādas vērtības. Es nebaidos strādāt. Darbs mani ir veidojis. Tā ir lielākā vērtība, ko mani vecāki ir nodevuši man. Kultūra ir mans trešais vecāks. Kultūra pabeidza manas personības veidošanu vai arī to nostiprināja, kā arī veicināja dziļas pārmaiņas: evolūcijas, iekšējās revolūcijas un satricinājumus. Kultūra atvēra manu prātu, bet galvenokārt – sirdi. Mana mūža skaistākie ceļojumi saistās ar cildeniem brīžiem, kad čella skaņas izspēlē manas emocijas, ar Šekspīru, kas ir kā klātesošs elpu aizzinājošā publikā, ar bezgalīgām, neaptverama dziļuma gleznām, tās apcerot no dažādiem rakursiem muzejā. Un ko lai saka par brīnišķīgo teātra pasauli, kas nav tikai skatuve un teksts, bet gan daudzveidīga un sarežģīta pasaule, sākot ar leļļu teātri un improvizāciju līdz pat runas un ķermeņa kustības mākslai. Teātrī ir tikpat daudz disciplīnu un apakšžanru kā medicīnā.

Kā zināms, jau gadu nestrādājam. Mūsu profesijas ciešanas ir kliegstošas. Pirmām kārtām tās ir morālas ciešanas, pēc tam arī ekonomiskas ciešanas, kas saistītas ar skatuves mākslu darbības pārtraukšanu un izpildītājmākslinieku dziļo finanšu krīzi. Skatuves mākslu amatī ir pārāk maz zināmi, taču to spektrs ir plašs. Autori, režisori, aktieri, kostīmu mākslinieki, dramaturgi, gaismas un skaņu tehniķi, dekoratori, scenogrāfi, grima mākslinieki, asistenti un visi pirmsproducēšanas un pēcproducēšanas pārstāvji; izplatīšana, komunikācija, reklāma, skatītāju uzņemšana, rezervācija, un šis uzskaitījums nav izsmeļošs.

Jāņem arī vērā (un tas varbūt ir pat svarīgāk) publikas, cilvēku ciešanas. Publika, kuras izvēle pašlaik aprobežojas ar Netflix skatīšanos vai grāmatu lasīšanu, ļoti ātri priekšroku dod attēliem, kas ir viegli uztverama un vienreizēja kultūras daļa. Izvēle, kas publikai bija pieejama kādreiz, saruka līdz izolācijai: nevar vairs apmainīties ar viedokļiem, nav atvērtības atmosfēras, nav vairs smieklu, sapņu par tāliem ceļojumiem, ērti sēžot sarkanajos samta krēslos.

Un ko lai saka par ciešanām, ko rada mācīšanās trūkums, jo kultūra ir labākais dzīves skolotājs.

Galvenais, ar mūsu kultūras profesijām tagad neatņemami asociējas un ir saistīts vārds “būtisks”, jo sākotnēji mūsu vadītāji to netaisnīgi lietoja negatīvā nozīmē – “nebūtisks”. Šobrīd man nenāk prātā doma dumpoties; manī ir traka (kā jau visas cerības) un nesatricināma cerība uz nākotni. Es ceru, ka tuvākajā nākotnē lielākā daļa cilvēku uz visiem laikiem sapratīs, ka, izrunājot vārdu “kultūra”, pirmām kārtām un galvenokārt tiek teikts vārds “būtisks”.

Tādējādi, kaut arī mūs gribēja apglabāt, mēs birstam atdzimšanai; kā nekad agrāk kultūra birst jaunai dzīvei... Es visnotaļ ticu, ka nākotne to apstiprinās, esmu par to pārliecināta. Kad beigsies šī krīze, nekas, kas skar kultūru, nekad vairs netiks noniecināts.

Aurélie Vauthrin-Ledent

[Le vieux poète parle doucement](#)

Nous avons le plaisir de vous présenter à nouveau une série de haïkus, sous le titre commun "**Le vieux poète parle doucement**", que nous a offerts leur auteur, **Herman van Rompuy**, ancien président du Conseil européen.

Herman van Rompuy: *Le vieux poète parle doucement*

Celui qui a vu le soleil

Ne s'habitue jamais vraiment au froid

Un fils du soleil

XXX

L'envie et le désir

des fleurs et des bourgeons

du sourire du printemps

XXX

Prunus blancs

Des arbres nus jaloux

Des couleurs colorent la vie

The old poet speaks gently

We are pleased to present a new selection of haikus by **Herman Van Rompuy**, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently".

The haikus were originally written in French.

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently.

He who has seen the sun

Never really gets used to the cold

A son of the sun

XXX

The longing and the desire

for flowers and buds

for the smile of spring

XXX

White prunus

Trees naked jealous

Colours colour life

EESK JAUNUMI

“Dalībvalstis smagi strādā, bet līdz nacionālo plānu gatavībai vēl ir daudz darāmā.”

EESK 25. marta plenārsesijā notikušajās debatēs Eiropas Komisijas priekšsēdētājas izpildvietnieks jautājumos par ekonomiku cilvēku labā Valdis Dombrovskis sacīja, ka vairums nacionālo atveseļošanas un noturības plānu joprojām ir agrīnā stadijā un ka “vēl ir daudz darāmā, līdz plāni būs patiešām labi izstrādāti”. Viņš arī norādīja, ka tirdzniecības politikai ir būtiska nozīme ES ekonomikas atveseļošanā.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** debašu atklāšanā sacīja, ka ES un tās dalībvalstis ātri un enerģiski reaģēja uz krīzi un pauda EESK cerību, ka tagad ātri un efektīvi tiks izmantots *NextGenerationEU* un Atveseļošanas un noturības mehānisms.

Viņa arī norādīja uz EESK aicinājumu radīt [ekonomikas pārvaldības satvaru](#), kas veicina ekonomikas atveseļošanu, ir vērsts uz labklājības nodrošināšanu un atspoguļo šā brīža un pēckrīzes ekonomisko realitāti. EESK ir paudusi gatavību apspriest ekonomikas pārvaldības pārskatu un tāpēc bija ieteikusi organizēt ieinteresēto personu konferenci, ko kopīgi rīkotu EESK un Eiropas Komisija.

Runājot par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem, **V. Dombrovskis** norādīja, ka 23 no 27 dalībvalstīm ir informējušas Komisiju par to, ko tās iecerējušu plānos iekļaut. “Tomēr, kaut arī ir svarīgi pēc iespējas ātrāk nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļu plūsmu, svarīgākais ir kvalitāte.” Viņš atzina, ka **vēl ir daudz darāmā**, līdz plāni būs tik labi izstrādāti, lai tos varētu iesniegt un apstiprināt. Viņš minēja trīs nozīmīgas jomas, kurās pūliņi ir jāturpina: revīzijas un pārbaudes sistēmas, ticamas klimatom un digitalizācijai paredzēto izdevumu tāmes un izsekojamība un principa “nenodari būtisku kaitējumu” respektēšana.

Viņš piebilda, ka plānu īstenošanu visos posmos ir jāpapildina ar sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības atbalstu. Viņš pateicās EESK par tās laicīgi un pamatīgi veikto novērtējumu, pieņemot [rezolūciju par pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu apspriešanā un izstrādē](#).

Runājot par starptautisko tirdzniecību, **C. Schweng** sacīja, ka Eiropas Savienības pamatprincipam arī turpmāk jābūt uz noteikumiem balstītai daudzpusējai tirdzniecības sistēmai un atvērtiem, taisnīgiem, iekļaujošiem un prognozējamiem starptautiskās tirdzniecības priekšnosacījumiem. EESK vēlētos konstruktīvi sekmēt analīzes procesu, un tāpēc pašiniciatīvas atzinumā, kas jāpieņem līdz septembrim, tā apkopos labas prakses piemērus šajā jomā.

Nobeigumā **C. Schweng** pauda EESK cerību, ka ES spēš iedvesmot jaunu sadarbību un lielāku saskaņu starp Pasaules Tirdzniecības organizāciju (PTO) un citām starptautiskām organizācijām, piemēram, Starptautisko Darba organizāciju (SDO), tādu jautājumu risināšanā kā tirdzniecība un ieguldījumi, pienācīgas kvalitātes nodarbinātība, sociālās tiesības, cilvēktiesības un klimata pārmaiņas.

V. Dombrovskis piekrita, ka pareizais veids, kā atbalstīt Eiropas atveseļošanu un nodrošināt tās labklājību, ir turpināt tirdzniecību ar mūsu globālajiem partneriem. Runājot par PTO institucionālo reformu, viņš teica, ka Komisijas mērķis esot panākt, ka PTO kļūst par forumu, kurā risināt mūsdienu pasaules vissāpīgākās

problēmas, piemēram, Covid-19 ietekmes pārvarēšana, vides ilgtspējas un sociālās ilgtspējas atbalstīšana, digitālās tirdzniecības noteikumu atjaunināšana un negodīgas tirdzniecības prakses apkarošana. (na)

#YEYS2021: Eiropas jaun? paaudze risina klimata p?rmai?u probl?mu

Vidusskolēni no visas Eiropas ir iesnieguši Eiropas Komisijas priekšsēdētājas izpildvietniekam Frans Timmermans konkrētus klimata pārmaiņu apkarošanas pasākumu priekšlikumus, kas tapuši Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 18. un 19. martā rīkotajā virtuālajā Jauniešu klimata samītā.

“Jaunie eiropieši var ietekmēt ES nākotni: bez jūsu aicinājumiem rīkoties Eiropas zaļā kursa šodien nebūtu,” pasākuma “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi 2021” atklāšanā teica **F. Timmermans**. “Mani patiesi iepriecina tas, cik labi jūs saprotat klimata pārmaiņu problēmu un kā jūs man pasniedzāt savus priekšlikumus. Savstarpējas izpratnes meklēšana – tas ir pareizais

ceļš. Ja mēs cilvēku saprotam, mums viņu ir ļoti grūti ienīst,” viņš noslēdza.

Aktīvas virtuālās debates, kurās piedalījās vairāk nekā 234 skolēni vecumā no 16 līdz 18 gadiem un no 28 valstīm, divas dienas norisinājās paralēli 45 virtuālo sarunu telpās. Tajās tika izstrādāti konkrēti ieteikumi, kas tika prezentēti noslēguma pilnsapulcē.

Piedaloties ANO Klimata pārmaiņu konferences (COP) simulācijā, skolēniem bija jāieejūtas kādas ieinteresēto personu grupas lomā un, sadarbojoties ar citām grupām, jāsagatavo plāns, kā līdz gadsimta beigām globālo sasilšanu ierobežot līdz drošam līmenim, kas būtu krietni zem 1,5°C. Šīs grupas atbilda reāliem sektoriem un ražotājiem, kuru darbība un intereses ietekmē globālo sasilšanu.

Priekšlikumi ietvēra šādas idejas:

- stādīt pilsētu kokus un izveidot vertikālus dārzus;
- izstrādāt “uz ekoloģiju orientētu Manhetenas projektu” Eiropas Savienībā, ieguldot daudz līdzekļu jaunās tehnoloģijās;
- ieguldīt līdzekļus plašākā sabiedrības izglātošanā;
- īstenot paši pielāgotu politiku, kas atbilstu katras valsts konkrētajiem apstākļiem;
- atbalstīt apmežošanu kā vienu no efektīvākajiem ilgtermiņa risinājumiem oglekļa dioksīda piesaistei;
- ieviest dēradi un biogāzi, pakāpeniski atsakoties no fosilā kurināmā;
- mazināt plaisu starp attīstītajām valstīm un jaunattīstības valstīm.

Astoņi Eiropas jaunieši prezentēja plāna galīgo versiju. Ja tas tiktu īstenots, 2100. gadā temperatūras pieaugums būtu 1,4°C, tādējādi viņi savu mērķi ir sasnieguši.

EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos **Cillian Lohan**, noslēgdamas pasākumu, teica šādus vārdus: “Ceru, ka samīts “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” ir radījis jūsos vēlmi būt aktīviem pilsoņiem; mēs gribam, lai jūs piedalīties un stipriniet demokrātiju. Jauniešu kustība ir parādījusi, ka pārmaiņas var rasties no iniciatīvām ielās. Šodien mēs palīdzam šīm aktīvākas rīcības prasībām nonākt līdz lēmumu pieņemējiem.”

Sīkāka informācija par YEYS 2021 ir pieejama pasākuma oficiālajā mājaslapā. (ks)

EESK pasākums? uz klaus?tais – main?t sist?mu, ja v?laties aptur?t klimata p?rmai?as

EESK 20. martā kopā ar “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi!” (YEYS) rīkoja virtuālu papildpasākumu “Sistēmisko pārmaiņu plānošana”, pulcējot vairākus ekspertus, aktivistus un ietekmes veidotājus, lai dalītos zināšanās un pieredzē klimatrīcības jomā, ņemot vērā sistēmiskās pārmaiņas.

Pasākumu vadīja EESK priekšsēdētāja vietnieks komunikācijas jautājumos **Cillian Lohan**, kurš iepazīstināja ar tematu: “Klimata pārmaiņas kļūst intensīvākas, un ir grūti to risināt kā indivīdiem; šīs problēmas risināšanai ir nepieciešamas būtiskas izmaiņas kultūrā, uzvedībā un vērtībās.”

Pasākums tika sadalīts četrās paneldiskusijās, kurās galvenā uzmanība tika pievērsta nepieciešamībai pēc sistēmiskām pārmaiņām, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmu.

Eiropas vides, okeānu un zivsaimniecības komisārs **Virginijus Sinkevičius** atklāja pirmo paneldiskusiju ar video vēstījumu, kurā tika uzsvērts nepieciešamība pēc visaptverošas pieejas: “Klimata pārmaiņas, biodaudzveidības zudums, resursu samazināšanās un piesārņojums ir savstarpēji saistīti, un mums šīs problēmas ir jārisina kopā. Eiropas Komisijas reakcija ir zaļais kurss, bet iedzīvotājiem ir sava loma, jo mums ir vajadzīgas jaunas idejas, kurām jābūt sistēmiskām.”

Klimata aktiviste **Josephine Becker** minēja klimata taisnīguma jēdzienu: “Eiropa ir daļēji atbildīga par šo klimata krīzi, tāpēc mums ir pienākums rīkoties.”

Otrajā paneldiskusijā **Corina Angheloiu**, Nākotnes foruma vecākā plānošanas stratēģijas speciāliste, puda savu viedokli par pareizo pieeju sistēmisku pārmaiņu uzsākšanai: “Galvenais sākumpunkts sistēmisku izmaiņu sākšanai ir vērtības; pašreizējās ekonomikas sistēmas ir koncentrētas uz efektivitāti, taču, ja mēs sistēmas centrā izvirzītu taisnīgumu, mēs varētu redzēt rezultātus.”

Apvienoto Nāciju Organizācijas Jaunatnes klimata pārmaiņu konsultatīvās grupas priekšsēdētāja **Nisreen Elsaim** paziņoja: “Pašreizējās ekonomiskās un politiskās sistēmas nekalpo mūsu mērķiem un kaitē mūsu videi. Uz rezultātiem balstīta pārvaldība nedarbojas.”

Hot or Cool institūta rīkotājdirektors **Lewis Akenji** trešajā panelīdiskusijā skaidroja, kā pašreizējās sistēmas ietekmē cilvēku dzīvesveidu un transporta, darba, pārtikas utt. izvēli: “Mēs radām arvien lielāku nevienlīdzību un patērējam pārāk daudz; pašreizējās ekonomiskās un politiskās sistēmas mūs nepadara laimīgus.”

Klimata aktiviste **Saoi O'Connor** runāja par lēmumu pieņemēju lomu: “Vadītāji un politiķi var runāt par skaitļiem un politiku, bet šķiet, ka viņi neņem vērā cilvēku realitāti.”

Pēdējā panelīdiskusijā tika izklāstīti konkrēti sistēmisko pārmaiņu iniciatīvu piemēri. **Christian Kroll**, tīmekļa meklētājprogrammas Ecosia izpilddirektors un dibinātājs, paskaidroja, ka visa uzņēmuma peļņa tiek izmantota, lai stādītu dažādas koku sugas ar pievienoto vērtību vietējām kopienām visā pasaulē.

Lēnās modes kampaņu rīkotāja un ietekmes veidotāja **Juliet Bonhomme** uzsvēra patērētāju ietekmi, izdarot savu izvēli: “Mūsu nauda ir mūsu spēks.”

Pasākumam Facebook sekoja vairāk nekā 100 cilvēku no visas Eiropas, kuriem bija arī iespēja ar mākslas starpniecību atklāt sistēmiskas pārmaiņas kopā ar **Sophie Ong** un **Tibor Miklos** – diviem māksliniekiem, kuri iepazīstināja ar darbiem, ko iedvesmojušas debates uzreiz pēc pasākuma. (dgf)

Konference par Eiropas nākotni pilnībā atzinusi EESK būtisko lomu

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ir uzaicināta pievienoties nozīmīgai konferences struktūrai, kuras mērķis ir iezīmēt ES turpmāko attīstību.

Eiropas Komisijas priekšsēdētāja **Ursula von der Leyen** 2019. gada jūlijā jaunās Komisijas politikas pamatnostādņēs aicināja rīkot konferenci par Eiropas nākotni, lai dotu iedzīvotājiem iespēju paust viedokli par ES turpmāko attīstību.

Saskaņā ar šo ieceri trīs galveno ES iestāžu (Eiropas Parlamenta, Eiropas Komisijas un ES Padomes) priekšsēdētāji 2021. gada 10. martā parakstīja

kopīgu deklarāciju par konferenci par Eiropas nākotni. Deklarācijā precīzi noteikta konferences darbības joma (konsultēšanās ar iedzīvotājiem), saturs (nodrošināt divējādo, proti, zaļo un digitālo pārkārtošanos un stiprināt Eiropas noturību, konkurētspēju un solidaritāti) un grafiks (secinājumiem jābūt gataviem līdz 2022. gada pavasarim).

Konferences par Eiropas nākotni valde ir tās pārvaldības pīlārs, kas pārraudzīs konferences darbu un tieši ziņos konferences plenārsēdei.

EESK, kas ir Eiropas pilsoniskās sabiedrības nams un tilts starp Eiropas iestādēm un organizētu pilsonisko sabiedrību, ir uzaicināta darboties konferences valdē.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** ir piedalījusies visās valdes sēdēs.

EESK beidz formulēt savu ieguldījumu konferencē par Eiropas nākotni, un tā var balstīties uz vismaz trim priekšrocībām:

- tās 329 locekļiem, kas pārstāv visus sabiedrības slāņus (darba devējus, arodbiedrības un pilsonisko sabiedrību kopumu) un 27 dalībvalstis,
- tās izveidoto nacionālo ekonomikas un sociālo lietu padomju tīklu un
- tās izveidoto sadarbības grupu, proti, pilsoniskās sabiedrības organizāciju tīklu, kas gan nav tieši pārstāvēts Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā, bet kam ir ciešas saiknes ar Komiteju un kas vēl vairāk paplašina tās darbības tvērumu.

EESK vairāk nekā jebkad agrāk ir pārliecināta, ka tā ar īpašu un konkrētu ieguldījumu konferencē par Eiropas nākotni, nodrošinot, ka Eiropas pilsoniskās sabiedrības viedoklis izskan skaļi un skaidri, var panākt uzlabojumus. (sm)

EESK iedziļinās ar tādārba saistītu problēmu

Pirmo Covid-19 ierobežošanas pasākumu laikā tālārba veicēju skaits strauji pieauga no 5 % uz 40 % no ES darbaspēka. Gadu vēlāk, tālārbam nostiprinoties uz palikšanu, joprojām ir grūti pienācīgi novērtēt tā ietekmi uz darba devējiem, darba ņēmējiem un sabiedrību kopumā. EESK norāda, ka ir vajadzīgi plašāki pētījumi un ilgtermiņa perspektīva, lai izmantotu ieguvumus un mazinātu riskus, ko rada šāda veida darbs.

Neraugoties uz acīmredzamajām priekšrocībām, kas paveras gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem, tādām, kā piemēram, lielāks ražīgums, elastīgāks darba režīms un lielāka autonomija, tālārbs cilvēku darba un privāto dzīvi var ietekmēt arī negatīvi. Pandēmijas laikā robeža starp tām dažreiz izplūst pārmērīgās darba slodzes, ilgāku darba stundu un nepietiekama atpūtas laika dēļ.

Kultūrā, kas liek vienmēr “būt sasniedzamam”, daudziem darbiniekiem ir grūti atvienoties, un tas var slikti ietekmēt viņu garīgo un fizisko veselību un labsajūtu. Tālārba trūkumus vairāk izjūt sievietes, kuras no mājām strādā vairāk un vienlaikus ir spiestas nodarboties ar mājsaimniecībā veicamajiem pienākumiem. EESK to uzsvērusi divos atzinumos par tālārba, kas pieņemti marta plenārsesijā.

Eurofund pētījuma dati liecina, ka 30 % “strukturālā” tālārba veicēju katru dienu vai vairākas reizes nedēļā strādā arī brīvajā laikā, un apmēram 20 % strādā vairāk nekā 48 stundas nedēļā Aptuveni 40 % “strukturālā”

tāldarba veicēju atpūšas mazāk nekā 11 stundas diennaktī.

Lai pēc pandēmijas mazinātu tāldarba riskus un vairotu tā priekšrocības, EESK aicina sociālos partnerus dalībvalstīs notiekošā sociālā dialoga un darba kopīguma slēgšanas sistēmu ietvaros izstrādāt katrai valstij un katras nozares un uzņēmuma specifiskajai situācijai pielāgotus noteikumus.

Tāldarbs būtu pienācīgi jāreglamentē; ir svarīgi nodrošināt, lai pēc Covid krīzes beigām tas būtu atgriezenisks un brīvprātīgs. Tāldarba veicējiem jābūt tādām pašām individuālajām un kolektīvajām tiesībām un tādai pašai darba slodzei kā kolēģiem, kas strādā darba devēju telpās. EESK norāda, ka tāldarba noteikumi jānosaka rakstiski, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi un vienlīdzīgus veselības un drošības apstākļus darbā.

“Darbs no mājām būs viena no turpmākajām darba tirgus iezīmēm, taču tas nedrīkst novest pie sociālā regresa un darbinieku izolācijas. Tas var palīdzēt cilvēkiem apvienot darba un privāto dzīvi, taču nedrīkst pieļaut diskriminējošu vai atšķirīgu attieksmi starp tiem, kuri strādā no mājām, un tiem, kuri izvēlas doties uz biroju,” sacīja ziņotājs **Carlos Manuel Trindade**, kurš izstrādājis atzinumu “Tāldarba problemātika”.

EESK norādīja, ka, ņemot vērā šā darba veida straujo izplatību un pandēmijas laikā gūtās atziņas, būtu jāizvērtē pašreizējie ES nolīgumi, lai pārlicinātos, ka tie efektīvi darbojas arī jaunos apstākļos.

Īpaši nozīmīgi ir pamatnolīgumi par tāldarbu (2002. gads) un digitalizāciju (2020. gads), kurus parakstījuši sociālie partneri ES līmenī. Dalībvalstīm un sociālajiem partneriem tie būtu jāņem vērā, valsts līmenī izstrādājot tāldarba regulējumu uzņēmumiem un darbiniekiem.

Turklāt saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību varētu uzsākt Eiropas un/vai dalībvalstu līmeņa iniciatīvu, lai aizsargātu un īstenotu darba ņēmēju tiesības uz nesasniedzamību.

ES un dalībvalstīm būtu jāizmanto arī spēkā esošie tiesību akti, piemēram, Darba laika direktīva un Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīva, kas ir neierobežoti piemērojamas tāldarbam. Minētās direktīvas jātransponē valstu tiesību aktos un attiecīgi jāpiemēro, jo tas “noteikti palīdzēs uzlabot tāldarbinieku darba apstākļus”.

EESK vērš uzmanību arī uz risku, ka tāldarbs tiek izmantots, lai uzliktu divkārtu – gan apmaksātu, gan neapmaksātu – darba slodzi. Darbs mājāsaimniecībā joprojām nav vienlīdzīgi sadalīts starp sievietēm un vīriešiem, un to galvenokārt veic sievietes. Tādējādi samazinās viņu spēja būt produktīvām algotā darbā un var tikt arī apdraudētas viņu profesionālās izredzes.

“Gan sabiedrībai kopumā, gan uzņēmumiem jādara viss iespējamais, lai izskaustu šos ar dzimumu saistītos stereotipus un atzītu sievietes par pilnvērtīgiem darbiniekiem līdztekus daudzām citām viņu lomām un īpašībām. Šo aizspriedumu ekonomiskās un sociālās izmaksas sabiedrībai ir ļoti augstas,” sacīja atzinuma ziņotāja **Milena Angelova**.

Šajā saistībā EESK aicina izstrādāt *Care Deal for Europe* jeb Eiropas aprūpes līgumu, uzsverot, ka vēl viens būtisks priekšnoteikums dzimumu līdztiesības nodrošināšanai tāldarbā ir fiziski un cenas ziņā pieejama aprūpes infrastruktūra un pakalpojumi bērniem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un gados vecākiem cilvēkiem.

Ir pienācis laiks izvērst Eiropas robežu invaliditātes politikas jomā?

24. martā EESK rīkoja debates ar Eiropas Savienības līdztiesības komisāri Helena Dalli par jauno, Eiropas Komisijas nesenu uzsāktu Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju.

Stratēģija darbosies no 2021. gada līdz 2030. gadam. Tās mērķis ir pilnībā īstenot Eiropas Savienības Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (UNCRPD). UNCRPD ir revolucionāra stratēģija, kas ir likusi mainīt priekšstatus par invaliditāti. Tās pamats ir cilvēktiesību pieeja, un sabiedrībai ir uzlikts pienākums likvidēt šķēršļus, kas invaliditātes skartajiem cilvēkiem liedz pilnībā iekļauties sabiedrībā.

“Mēs esam gandarīti par jauno ES Personu ar invaliditāti stratēģiju. Kāds no invaliditātes veidiem piemīt 87 miljoniem cilvēku Eiropas Savienībā, un vairāk nekā puse no viņiem tādēļ jūtas diskriminēti,” atklādama debates,

norādīja EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng**.

Viņa atgādināja, ka EESK bija pirmā iestāde, kas 2019. gadā pieņēma pašiniciatīvas atzinumu, kurā tā aicināja personu ar invaliditāti jauno tiesību programmu pilnībā saskaņot ar UNCRPD: “Es esmu gandarīta, jo daudzi no toreiz izvirzītajiem mūsu ieteikumiem ir atspoguļoti pirms dažām nedēļām ierosinātajā ES Personu ar invaliditāti stratēģijā.”

EESK uzstāja, ka ir pilnībā jāīsteno UNCRPD, un tas ir jādara gan atzinumos, gan to izpēti grupu darbā, kurās tiek skatītas cilvēku ar invaliditāti tiesības un kuras ir izveidotas, lai pārraudzītu, kā UNCRPD tiek realizēta dalībvalstīs.

Atzinums [*Eiropas Savienības programmas veidošana personu ar invaliditāti tiesību jomā 2020.–2030. gadam*](#) nav vienīgais dokuments par šo tematu: ir pieņemti arī tādi dokumenti kā [informatīvs ziņojums](#) un [atzinums](#) par personu ar invaliditāti tiesībām balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Jauno stratēģiju EESK analizēs jaunā atzinumā, kas tiks prezentēts jūlija plenārsesijā.

“Desmit gadus pēc UNCRPD ratificēšanas Eiropas Savienībai ir pienācis laiks paplašināt Eiropas darbību cilvēkiem ar invaliditāti paredzētas politikas jomā. Mūsu mērķis ir Eiropas Savienībā un ārpus tās panākt pozitīvas pārmaiņas to cilvēku dzīvē, kuriem ir invaliditāte, lai viņi varētu piedalīties tieši tāpat kā pārējie un bez izņēmumiem,” ir norādījusi komisāre Dalli.

EESK locekļi pauda atbalstu jaunajai stratēģijai, tomēr brīdināja, ka, to īstenojot, Eiropas Savienībai un dalībvalstīm ir jāņem vērā pandēmijas smagā ietekme uz cilvēkiem ar invaliditāti, īpaši nodarbinātības un izglītības jomā, jo pašreiz nevienlīdzība ir palielinājusies. (II)

Eiropas Savienības dzelzceļa transports. 2021. – Eiropas Dzelzceļa gads ir piemērots brīdis pārmaiņām

Lai gan 25 liberalizācijas gados ir izdarīts liels tirgus atvēršanas un tehniskās saskaņošanas darbs, dzelzceļa transporta jomā ir nepieciešams politisks, regulējuma un kultūras progress. Tāda ir marta plenārsesijā pieņemtā atzinuma “Vienota Eiropas dzelzceļa telpa” pamatdoma.

EESK uzsver, ka ir nepieciešama objektīva vienotās Eiropas dzelzceļa telpas un tās panākumu analīze. **Eiropas Dzelzceļa gads (2021)** varētu būt īstais brīdis, lai atskatītos uz padarīto un noteiktu jaunus mērķus nākotnei.

Uzstājoties debatēs plenārsesijā, [atzinuma](#) ziņotājs **Stefan Back** norādīja: "Dzelzceļam ir nepieciešama kultūras maiņa un pieeja, kas

vairāk būtu vērsta uz patērētāju vajadzībām gan pasažieru pārvadājumu, gan kravu transporta jomā. Eiropas Dzelzceļa gads (2021) būtu jāizmanto kā izdevība veicināt ieradumu maiņu un izvērst sekmīgāku sadarbību starp operatoriem un klientiem, kā arī pēc iespējas labāk izmantot digitalizācijas pavērtās iespējas."

Covid-19 pandēmija ir aizkavējusi vai apturējusi projektus, kuri tagad būs jāīsteno īsākā laikā. Ārpus krīzes valsts atbalsts joprojām ir ļoti svarīgs pamatpakalpojumu nodrošināšanai, un publisko pakalpojumu līgumi var garantēt gan fiziski, gan cenas ziņā pieejamus un iekļaujošus pasažieru pakalpojumus visiem cilvēkiem. EESK skatījumā šis ir viens no visefektīvākajiem un dzelzceļa pasažieru pārvadājumu veicināšanai piemērotākajiem veidiem. (mp)

Enerģētikas pārkārtošana – Eiropas Savienībai nepieciešama štruma maiņa

Lai sasniegtu 2050. gadam noteiktos enerģētikas un klimata mērķus, ir būtiski jākāpina temps, kādā notiek virzība uz enerģētikas savienību, tomēr, kā EESK norāda vienā no jaunākajiem atzinumiem, būtu bīstami atstāt bez ievēribas stāvokli atsevišķās dalībvalstīs.

EESK uzsver, ka tad, ja netiktu ņemti vērā dažādu dalībvalstu sociālie un ekonomiskie apstākļi, sabiedrība varētu nepieņemt ieguldījumus un reformas, kas vērstas uz enerģētikas pārkārtošanu.

Atzinumā, kuru sagatavojis **Lutz Ribbe** un kurš tika pieņemts marta plenārsesijā, EESK atklāj, kā tā vērtē 2020. gada ziņojumu par enerģētikas savienības stāvokli un nacionālo enerģētikas un klimata plānu novērtējumu. Viņš norāda, ka, neraugoties uz 2020. gadam noteikto enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu, nedrīkst ļauties pašapmierinātībai.

Jau 2020. gadā sākās nākamais 30 gadu posms, kurā ir jāuzstāda vēl daudz augstāki mērķi, un cilvēki tiešām ir jāliek enerģētikas savienības uzmanības centrā.

Ribbe norādīja: "Enerģētikas pārkārtošana ir apdraudēta arī tad, ja politiķi apsola, ka plašas sabiedrības grupas varēs līdzdarboties, taču patiesībā šo solījumu neuztver nopietni un to nepilda." (mp)

Komisijas jaun? stratēģija, kas paredz?ta ieņēmumus nenesošu aizdevumu problēmas risin?šanai, nav piemērota Covid-19 laik?

EESK atzinīgi vērtē Komisijas jauno rīcības plānu attiecībā uz ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem, taču uzskata, ka tajā trūkst jaunu, Covid-19 laikam piemērotu priekšlikumu un ka tagad Eiropai ārkārtas apstākļos nāksies piemērot noteikumus, kas paredzēti normālām situācijām.

Atzinumā, ko pilnsapulce pieņēma 25. martā, EESK ir analizējusi stratēģiju, ar ko plānots risināt ieņēmumus nenesošu aizdevumu problēmu. Eiropas Komisija ir aplūkojusi galvenās bažas par konkrētām ekonomikas nozarēm, piemēram, bankām, kredīta pircējiem un kredīta apkalpotājiem. Tomēr EESK ir izklāstījusi Eiropas sabiedrības viedokli plašākā skatījumā.

“EESK ir ļoti nobažījiesies par banku nozares stabilitāti,” norādīja atzinuma ziņotājs **Kēstutis Kupšis** (*Kęstutis Kupšys*). “Taču mums rūp arī uzņēmumi, kuriem ir parādsaistības un kuri savus parādus vairs nespēj nomaksāt, kā arī dzīvotspējīgi uzņēmumi, kuriem var būt nepieciešama papildu nauda no bankām. Mēs paturējam prātā arī neaizsargātus iedzīvotājus — tos, kuriem ir parādsaistības un kuri ļoti drīz var nonākt “plēsoņu fondu” nagos. Visbeidzot, mēs neesam aizmirsuši arī nodokļu maksātājus: kad — vai drīzāk *ja* — ieņēmumus nenesošu aizdevumu portfeļu iegādei tiek atvēlēti publiskie līdzekļi, tieši viņu nauda ir tā, kas glābj bankas no sliktajiem parādiem”.

Lai nepieļautu, ka ieņēmumus nenesoši aizdevumi uzkrājas, EESK iesaka pirmkārt un galvenokārt pievērsties šīs parādības cēloņiem. Labākais veids ir nepārtraukti uzlabot konkurētspēju, orientējoties uz darbības nepārtrauktību un ekonomikas atveseļošanu, un vienlaikus veidot stabilas sociālā nodrošinājuma sistēmas, apkarot nabadzību, pārmērīgas parādsaistības un bezdarbu, garantēt pienācīgas algas un īstenot pretcikliskus ekonomikas politikas pasākumus krīzes laikā.

Ņemot vērā koronavīrusa krīzes ietekmi uz ES ekonomiku, domājams, ka ieņēmumus nenesošu aizdevumu apjoms pieaugs visā Eiropas Savienībā. Lai mazinātu negatīvās sekas, EESK aicina kredītiestādēm paredzētos atvieglojumu pasākumus cieši sasaistīt ar valsts palīdzību aizņēmējiem, kuri ir nonākuši grūtībās tieši pandēmijas dēļ.

Eiropas Komisija ierosina turpināt attīstīt problemātisko aktīvu sekundāros tirgus, tomēr EESK uzskata, ka ieņēmumus nenesošu aizdevumu gadījumā viseiropas un pārrobežu tirgus veidošanai nav īsta pamata. Ir bīstami izsniegt parādu piedzinējiem “pasi” darbībai ES mērogā bez pienācīgas uzraudzības gan izcelsmes, gan uzņēmējās valstīs. Šādu rīcību varētu attaisnot tikai tad, ja pastāvētu līdzsvarojošs pasākumu kopums, kas palīdzētu aizsargāt grūtībās nonākušus aizņēmējus, proti, ES mēroga patērētāju aizsardzības standarts parādu piedzinējiem.

Turklāt ir ļoti apšaubāmi, vai kredīta pircēju pārrobežu darbības dod būtisku saimniecisku labumu ekonomikas sistēmai kopumā, ne tikai bankām, kredītu pircējiem un kredītu apkalpotājiem.

Kas attiecas uz ieņēmumus nenesošu aizdevumu pārdošanu aktīvu pārvaldīšanas sabiedrībām (sarunvalodā dēvētām arī par “sliktajām bankām”), EESK uzskata, ka šādai praksei arī turpmāk jābūt izņēmumam. Priekšroka ir jādod divpusējiem kredīta restrukturizācijas nolīgumiem starp kredītiestādi un aizdevuma ņēmēju, galveno uzmanību pievēršot darbības nepārtrauktībai un ekonomikas atveseļošanai.

Pēc K. Kupša domām, jautājums, kas diendienā skar daudzus sabiedrības slāņus, Eiropas Komisijas dokumentā aplūkots šauri un tehnokrātiski. “Mūsu nostāja ir, ka ieņēmumus nenesošu aizdevumu jautājumu nevajag apvienot ar finanšu stabilitātes saglabāšanas lietām,” viņš uzsvēra. “Katrā gadījumā mēs uzskatām, ka ieņēmumus nenesošu aizdevumu problēmu vispareizāk ir risināt banku iekšienē, nevis vienkārši izmest šādus aizdevumus tirgū, kad tie kļuvuši nestabili. Parāds nedrīkst kļūt par precī!” (na)

EESK ierosina pasākumus, lai atbalstītu ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu ieguvē un pārstrādātājus

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja marta plenārsesijā pieņēma atzinumu, kurā ierosināts atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu izpētē un ieguvē un no atkritumiem iegūtu otrreizējo izejvielu izmantošanā, jo tas ir nepieciešams, lai Eiropas Savienībā varētu notikt zaļā pārkārtošanās.

Eiropas Komisija 2020. gada septembrī pieņēma Kritiski svarīgo izejvielu rīcības plānu, kura mērķis ir samazināt ES atkarību no primārajām kritiski svarīgajām izejvielām un nostiprināt kritiski svarīgo izejvielu ieguvē pašai savā teritorijā. Pieņemtajā atzinumā EESK pauž gandarījumu par šo pieeju, jo “pilnībā atbalsta zaļo enerģētikas nozares pārkārtošanos un uzskata zaļu tehnoloģiju ieviešanai nepieciešamo izejvielu ieguvē par

nozīmīgu soli”.

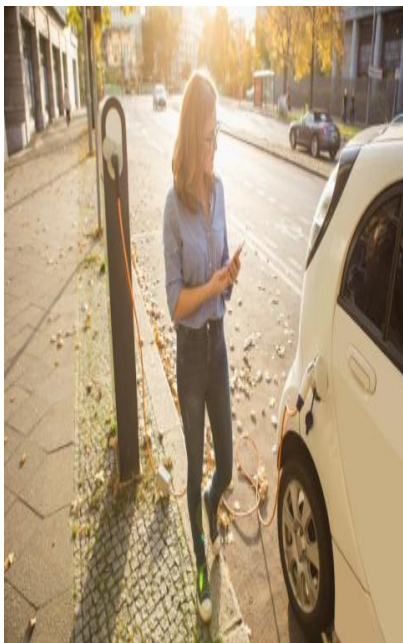
Tomēr savā atzinumā EESK aicina izstrādāt vēl citus pasākumus, lai šāda pieeja būtu iespējama, jo izpēte un ieguve ir ļoti riskantas. Ziņotājs **Dumitru Fornea** uzsvēra šo viedokli: “Ir ļoti svarīgi stimulēt gan primāro, gan sekundāro ieguvē, tālab mums ir jāatbalsta ieguldījumi ieguves sektorā un jāpasteidzina tādu atkritumu analīze, kuri, iespējams, satur vērtīgas izejvielas.”

Līdzziņotājs **Mihals Pinters** (*Michal Pintér*) paskaidroja, ka šis atbalsts var izpausties dažādi: “Mums ir jāstimulē ieguldījumi, izmantojot ne vien aizdevuma garantijas, vērtības samazināšanas režīmus un valsts atbalstu, bet arī racionalizējot kalnrūpniecības atļauju iegūšanu”.

Atzinumā arī uzsvērts, ka ir jāpaplašina kritiski svarīgo izejvielu definīcija, jo tradicionāli ar šo apzīmējumu saprot materiālu, kura avots ir kalnraktuves. Pēc EESK domām, šāds traktējums ir pārāk šaurs un ierobežo zaļās enerģijas izaugsmi, jo efektīvai koksnes materiālu izmantošanai ir daudz plašākas iespējas nekā agrāk.

Izejvielu nozare ir milzīgs saimnieciskais potenciāls. Eiropas Savienībā tā nodrošina aptuveni 350 000 darbvieta un vairāk nekā 30 miljonus darbvieta pakārtotajās ražošanas nozarēs, kuras ir atkarīgas no stabilas un nepārtrauktas minerālu izejvielu pieejamības. ESAO prognozē, ka līdz 2060. gadam materiālu izmantošana pasaulē divkārsosies un ka sevišķi lielā mērā — par 150 % — varētu pieaugt metālu izmantošana. Ir gandrīz droši, ka tas palielinās spiedienu uz planētas resursiem un apdraudēs ieguvumus globālajā labklājībā.

Tādēļ atzinumā ir uzsvērts, ka metodikā, ko lieto, veidojot kritiski svarīgo izejvielu sarakstu, ir jāintegrē papildu aspekti. EESK uzskata, ka Eiropas Komisijai būtu jāņem vērā “to valstu iedzīvotāju un ekonomikas vajadzības un intereses, no kurām izejvielas paredzēts eksportēt uz Eiropu”. Tādēļ būtu jānosaka atbilstoši kritēriji, lai pārbaudītu, vai globālās šādu izejvielu piegādes ķēdes atbilst ētikas principiem. (ks)

[EESK aicina nodrošināt precīzākus un saskaņotākus nosacījumus ilgtspējīgam akumulatoru aprites ciklam Eiropas Savienībā?](#)

Marta plenārsesijā EESK pieņēma [atzinumu](#), kurā ierosināts, iesaistot visas ieinteresētās personas, noteikt precīzākus un operatīvākus pārvaldības mehānismus un instrumentus jaunās regulas par akumulatoriem īstenošanai. EESK uzskata, ka tas varētu palīdzēt izstrādāt Savienības regulējumu, kas aptvertu visu akumulatoru aprites ciklu Eiropas Savienībā.

Eiropas Komisija 2020. gada 10. decembrī nāca klajā ar priekšlikumu [regulai](#) par akumulatoriem un bateriju atkritumiem. Priekšlikums ir saskaņā ar [Eiropas zaļo kursu](#), kas veicina ES ekonomikas dekarbonizāciju, lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti.

EESK pieņemtajā atzinumā ir atbalstīti regulā paredzētie pasākumi: ar jaunajiem akumulatoru ilgtspējas standartiem Komisija arī visā pasaulē veicinās zaļo pārkārtošanos un izstrādās plānu vairākām iniciatīvām saistībā ar tās ilgtspējīgu produktu politiku.

Tomēr EESK savā atzinumā aicina, iesaistot visas ieinteresētās personas, noteikt precīzākus un operatīvākus pārvaldības mehānismus un instrumentus jaunās regulas īstenošanai. Ziņotājs **Bruno Choix** atzīmēja: “Ierosinātās regulas mērķis ir izstrādāt Savienības sistēmu, kas aptvertu visu akumulatoru dzīves ciklu, tostarp saskaņotus un daudz prasīgākus noteikumus par akumulatoriem, to sastāvdaļām, bateriju atkritumiem un reciklētajiem materiāliem. Ar šo regulu Komisija plāno veicināt inovāciju, kā arī attīstīt un īstenot ES speciālās zināšanas tehnoloģiju jomā.”

Līdzziņotājs **Frank Uhlig** norādīja, ka šis atbalsts var izpausties dažādos veidos: “Attiecībā uz pienācīgas pārbaudes īstenošanu, lai uzraudzītu akumulatoru piegādes ķēdi, mēs prasām pilnīgu pārredzamību šīs

uzraudzības sistēmas īstenošanā. Akumulatoru reciklēšana, renovēšana un atkārtota izmantošana palīdz nodrošināt augšupēju vērtības ķēdi. Būtiski ir atbalstīt pētniecību un izstrādi ekodizaina jomā.”

EESK iesaka risināt problēmas šajā jomā, stiprinot Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (ECHA) un Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras (OSHA) lomu un resursus.

EESK ierosina ieviest jēdzienu “ekspluatācijas beigas” papildus jēdzienam “darbmūža beigas”, lai veicinātu akumulatoru atkārtotu izmantošanu, renovāciju vai otru darbmūžu un reciklēšanu.

Ir jāpanāk, lai ES tirgū laistās baterijas kļūtu ilgtspējīgas, būtu ar augstu veiktspēju un drošas visā dzīves ciklā. Tas nozīmē, ka akumulatori tiek ražoti ar iespējami mazāku ietekmi uz vidi, izmantojot materiālus, kas iegūti, pilnībā ievērojot cilvēktiesības, kā arī sociālos un ekoloģiskos standartus. Akumulatoriem jābūt ilglaičīgiem un drošiem, un to ekspluatācijas beigās tie būtu jāpārprofilē, jāpārstrādā vai jāreciklē, atgriežot vērtīgus materiālus atpakaļ ekonomikā. (ks)

Eiropas Pētniecības telpa: EESK atzinīgi vērt? t?s izaugsmi par ?stu Eiropas pētniecības un inov? cijas jauno kursu

Ar jauno projektu Eiropas Komisija apliecina apņemšanos apstādināt Eiropas atpalikšanu no ASV un Āzijas fundamentālajā un lietišķajā pētniecībā, patentu, augsto tehnoloģiju un pakalpojumu jomā - tā EESK ir norādījusi marta plenārsesijā pieņemtajā [ziņojumā](#).

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) uzsver, ka [priekšlikumā paredzētās Eiropas jaunās pētniecības telpas](#) (EPT) vislielākā priekšrocība ir **pētniecības un inovācijas rezultātu nekavējoša izmantošana ilgtspējīgā uzņēmējdarbībā**.

“Ir ļoti svarīgi, lai jaunā EPT nebūtu tikai kvantitatīvi palielināta iepriekšējā EPT,” ir norādījis atzinuma ziņotājs **Paul Rūbig**. “Ir iecerēts jauns kurss - pētniecības un inovācijas ietekmes palielināšana laikā, kad inovācijai ir izšķiroša nozīme ne vien Covid-19 skartas ekonomikas apstākļos Eiropā, bet visas planētas izdzīvošanai.”

Eiropā pētniecības un inovācijas rezultātu pārtapšana inovatīvos produktos un pakalpojumos ir notikusi lēnāk nekā ASV un Āzijā. Eiropa atpaliek no Āzijas patentu rādītāju ziņā (2019. gadā Āzijā ir iesniegti 65 % procenti no pasaules kopējā patentu pieteikumu skaita; Eiropā - tikai 11,3 %) un šāds stāvoklis jo īpaši ir raksturīgs digitālo pakalpojumu uzņēmumiem un tehnoloģiju virzītās inovācijas jomā. Tādi, piemēram, ir produkti, kas tapuši, pateicoties jauno tehnoloģiju pētniecībai un izstrādei. Plašākā izpratnē Āzija, īpaši Ķīna un Koreja, beidzamo 20 gadu laikā ir būtiski uzlabojusi savus pētniecības, tehnoloģijas un inovācijas rādītājus. Jaunās Eiropas pētniecības telpas uzdevums būs ar ieguldījumiem un palielinātu mobilitāti palīdzēt Eiropai atgūt nokavēto.

EESK atbalsta Komisijas projektu, tomēr norāda uz **piecām būtiskām jomām**, kas palikušas ārpus stratēģisko tehnoloģiju saraksta, lai gan no tām lielā mērā ir atkarīga Eiropas labklājība:

- digitālās uzņēmējdarbības modeļi;
- preču un pakalpojumu ražošanas tehnoloģijas;
- klāniskie pētījumi, farmācijas un biotehnoloģijas nozare;
- kosmosa tehnoloģijas;
- tīrā ūdens un sanitārija.

EESK savā atzinumā norāda arī, ka, runājot par pētniecības un izstrādes rezultātu pārtapšanu inovatīvos produktos un pakalpojumos, svarīgs ir **izcilības un ātruma līdzsvars**. Uzņēmējdarbībā ātrums ir īpaši svarīgs, savukārt zinātnieki tiecas uz izcilību un prasa vairāk laika un naudas pētniecībai un inovācijai. Komisijas pētniecības, tehnoloģijas un inovācijas politikā ir jādomā par tiem abiem. (dm)

Eiropas nākotne būs atkarīga no attieksmes pret lauku apvidiem

Lauku reģioni būtu jāpadara jauniešiem un uzņēmumiem pievilcīgāki. Tas uzlabotu visu eiropiešu dzīves kvalitāti, paverot viņiem iespēju izvēlēties, kur dzīvot un strādāt. Tas bija viens no pamata secinājumiem 8. martā EESK notikušajās debatēs par tematu “Ceļā uz visaptverošu ilgtspējīgas lauku un pilsētu attīstības stratēģiju”.

Eiropas lauku un pilsētu apvidu attīstība nav vienlīdzīga. Ir ļoti svarīgi veicināt tādu politiku, kas koriģētu šo tendenci, nodrošinātu taisnīgu un ilgtspējīgu pāreju uz labklājības ekonomiku visās teritorijās un veicinātu demogrāfiskā līdzsvara atjaunošanu. It īpaši tie lauku rajoni, kuriem ir izšķiroša loma ekonomikā un sociālajā kohēzijā, reģionu noturības veicināšanā un dažādu vietējo ekosistēmu neskaitāmo pakalpojumu sniegšanā, tostarp pārtikas ražošanā, būtu jāpadara jauniešiem un

uzņēmējiem pievilcīgāki.

EESK Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētās nodaļas (NAT) priekšsēdētājs **Peter Schmidt** norādīja: “Atveseļošana pēc Covid ir lieliska iespēja izstrādāt stratēģijas, kas nodrošinātu, ka taisnīgā pārejā uz klimatneitrālu, ilgtspējīgu un plaukstošu Eiropas Savienību neviena teritorija un tās iedzīvotāji netiek atstāti novārtā.”

“Tagad, kad ES ir apstiprinājusi vērienīgu atveseļošanas pasākumu kopumu, finansējuma piešķiršanā ir jāņem vērā ES reģionu atšķirīgā situācija,” norādīja EESK loceklis un Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētās nodaļas priekšsēdētājs **Stefano Palmieri**.

Komisijas priekšsēdētājas vietnieces Dubravka Šuica biroja pārstāve **Deša Srsen** uzsvēra: “Mūsu mērķis ir dot jaunu impulsu lauku apvidu attīstībai ar [ilgtermiņa redzējumu lauku apvidiem](#), ko Komisija šobrīd izstrādā un jūnijā gatavojas pieņemt.”

Josep Puxeu Rocamora, kurš izstrādājis EESK atzinumu [“Integrēta pieeja ES lauku apvidiem, īpašu uzmanību pievēršot mazāk aizsargātiem reģioniem”](#), uzsvēra, ka lauku teritoriju un neaizsargātu apvidu integrācija ir ļoti sarežģīta, jo tā ir saistīta ar pilnīgi visām pašreizējām ES politikas jomām. “Lai attīstītu šīs teritorijas, mēs ierosinām “teritoriālu līgumu”, kam vajadzētu būt līdzdalīgam, pielāgotam teritoriju īpatnībām un vērstam uz to vēsturiskā, kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu.” (mr)

[Līdztiesības savienībai neatliekami jākļūst par ?](#) [stenbu](#)

Rūpīga datu vākšana un piemērota dalībvalstu politika ir nepieciešama, lai nodrošinātu ES rasisma apkarošanas rīcības plāna efektivitāti un atmaskotu rasismu un etnisko diskrimināciju, kuru izplatība Covid-19 pandēmijas laikā ir augusi.

Tā kā viena ceturtdaļa Eiropas iedzīvotāju vismaz viena iemesla dēļ savā dzīvē ir jutušies diskriminēti, bet nodarbinātības jomā visspēcīgākā ir rasu un etniskā diskriminācija, steidzami ir jāmaina un jāstiprina rasisma apkarošanas tiesību akti Eiropas Savienībā – tāds bija 18. martā notikušās virtuālās uzklaušanās sanāksmes secinājums.

Uzklaušanās par tematu “Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam” runāja ES iestāžu, kā arī Eiropas cilvēktiesību un rasisma apkarošanas platformu pārstāvji.

Nosauktie skaitļi iezīmēja skumju reālo situāciju.

Par šo tematu sagatavotā atzinuma ziņotājs **Cristian Pîrvulescu** ir uzsvēris, ka ES rasisma apkarošanas rīcības plāns ir tapis īstajā laikā – tieši tad, kad pandēmijas dēļ ir padziļinājusies nevienlīdzība un diskriminācija.

Eiropas Komisijas pārstāvis Thibault Balthazar norādīja uz dalībvalstu būtisko lomu un mudināja tās pieņemt valstu rīcības plānus, kuros būtu iesaistīta pilsoniskā sabiedrība un līdztiesības aizstāvības iestādes. **Aleksandra Wesoly** stāstīja par tādiem instrumentiem kā ES Radikalizācijas izpratnes tīkls un citas platformas, kas palīdz apkarot radikalizāciju un ekstrēmistiskas nostājas paušanu. **Maria Daniella Marouda** norādīja, ka pētījums “Eiropas Komisija pret rasismu un neiecietību” ir parādījis progresu diskriminācijas apkarošanas tiesību aktu jomā.

Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras pārstāve **Joanna Goodey** uzsvēra, ka tikmēr, kamēr nav likumdošanas, trūkst datu, un ka sistemātiska un regulāra datu vākšana ir nepieciešama, lai rīcības plāns varētu nest augļus.

Reģionu komitejas ziņotāja **Yoomi Renström**, kura sagatavojusi atzinumu par ES rasisma apkarošanas rīcības plānu, uzsvēra, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir jāatzīst par stratēģiskām partnerēm valstu rīcības plānu izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā.

Rumānijas Diskriminācijas apkarošanas padomes priekšsēdētājs **Csaba Asztalos** uzsvēra, ka svarīgas ir viegli pieejamas datu bāzes un skaidras komunikācijas stratēģijas, savukārt **Marie Mescam** organizācijas “SOS Racisme” pārstāve uzsvēra, ka steidzami ir jāveido tāds dialogs ar Eiropas Savienību, kurā pilsoniskā sabiedrība, līdztiesības aizstāvības iestādes un rasisma apkarošanas organizācijas varētu apmainīties ar pieredzi un dalīties ar savām zināšanām.

Organizācijas “Eiropas tīkls cīņai pret rasismu” vecākā aizstāvības speciāliste **Juliana Wahlgren** pauda **cerību, ka tādu cilvēku piesaiste, kuru izcelsme būtu saistīta ar rasu vai etniskajām minoritātēm** un kuriem būtu arī pilsoniskās sabiedrības organizācijās iegūtas ekspertzināšanas, varētu palīdzēt efektīvi īstenot rīcības plānu. (mt)

Rietumbalkāni – trūkstošais Eiropas “mozaīkas gabaliņš”

Marta plenārsesijā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja rīkoja debates ar kaimiņattiecību un paplašināšanās komisāru **Oliver Várhelyi**, lai apspriestu situāciju saistībā ar Rietumbalkānu partneru pievienošanos. EESK locekļi ir pārliecināti, ka Rietumbalkānu partneru integrēšana Eiropas Savienībā ir ģeostratēģisks ieguldījums miera un ekonomikas izaugsmes veicināšanā.

Debates atklāja EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng**, uzsvērdama, ka EESK piešķir lielu nozīmi ES paplašināšanai ar Rietumbalkānu valstīm: “*Mūsu Komiteja uzskata, ka Rietumbalkāni ir trūkstošais mozaīkas gabaliņš Eiropas Savienības centienos izveidot vienotu un ilgspējīgu Eiropu, Eiropu, kas būtu gatava nākotnei.*”

Óliver Várhelyi minēja Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Rietumbalkāniem un uzsvēra, ka “*Eiropas Komisija ir apņēmusies turpināt šajā grūtajā laikā ar visiem līdzekļiem atbalstīt mūsu tuvākos kaimiņus*”. Komisārs Várhelyi iepazīstināja arī ar Komisijas [Ekonomikas un investīciju plānu Rietumbalkāniem](#), kas ir 9 miljardus vērtā iniciatīva ar divkāršu mērķi – sākt ekonomikas atveseļošanu un uzlabot reģiona konvergenci ar Eiropas Savienību. “*Plāna mērķis ir veicināt ne tikai reģiona ekonomisko attīstību, noturību un konkurētspēju, bet arī tā sociālo kohēziju. Lai to panāktu mums jāstrādā kopā,*” sacīja Ó. Várhelyi.

Pēc debatēm tika pieņemts atzinums [Pievienošanās procesa uzlabošana — ticama ES perspektīva Rietumbalkāniem](#). Atzinuma ziņotājs **Andrej**

Zorko norādīja uz paplašināšanās procesa nozīmi: “*Rietumbalkānu integrācija Eiropas Savienībā ir ģeostratēģisks ieguldījums mierā, stabilitātē, drošībā un ekonomikas izaugsme visā kontinentā.*” (dfg)

Uzziniet, ko EESK var darīt jūsu labā! – JAUNS IZDEVUMS

Šīs publikācijas jaunajā izdevumā ir sniegts īss un aktualizēts pārskats par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, kas ir unikāls forums apspriedēm, dialogam un vienprātības veidošanai starp visu dažādo organizētās pilsoniskās sabiedrības jomu pārstāvjiem, tostarp darba devējiem, arodbiedrībām un dažādām grupām, piemēram, profesionālajām un sabiedriskajām apvienībām, jaunatnes organizācijām, sieviešu grupām, patērētājiem, vides aktivistiem un daudzām citām grupām.

Brošūrā ir arī sniegta informācija par EESK lomu un uzdevumiem, paskaidrots, kā tā darbojas un sadarbojas ar ES likumdevējām institūcijām, kā arī ir atspoguļoti daži veiksmes stāsti.

Brošūra ir pieejama ES 23 oficiālajās valodās EESK tīmekļa vietnē: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/discover-what-eesc-can-do-you-2021-edition>

Drukāto versiju ir iespējams saņemt, sazinoties ar EESK Apmeklējumu un publikāciju nodaļu: vipcese@eesc.europa.eu (af)

Hasta luego, hombre!

2021. gada 1. maijā no mums atvadīsies David Gippini Fournier. Dārgais David, Preses nodaļas kolēģi tev pateicas par iespēju strādāt kopā ar tevi, par to, cik prasmīgi un izcili tu veici savu darbu, par dāsnumu, kas tev bija raksturīgs gan personiskajās, gan profesionālajās attiecībās un arī par tavu diplomātiskumu. Tava darbība sabiedriskajās attiecībās ir salīdzināma ar Hamfrija Bogarta cienīgu eleganci.

Neskaitāmas reizes tu esi parādījis lielisku spēju pārvarēt stresu ārkārtīgi saspringtās situācijās.

Mums bija ļoti patīkami strādāt kopā ar tevi.

Mēs vēlam tev veiksmi!

Tavi preses nodaļas kolēģi: Agata, Katerina, Ewa, Laura, Nicola, Millie, Daniela, Melissa, Margarida un Marco.

Isabel Caño Aguilar, bijus? priekšs?d?t?ja vietniece, kura atbild par komunik?ciju (2018-2020): «Ar gal?ciešiem rakstur?gu ironiju apvelt?ts preses sekret?rs»

Lielu daļu darba laika esmu pavadījusi kopā ar David Gippini, un diezgan daudzas presei paredzētas intervijas esmu gatavojuši ar viņa palīdzību. Pirmo reizi viņu satiku 2018. gadā, un viņš man atstāja nopietna cilvēka iespaidu. Viņa sagatavotie materiāli vienmēr atbilda mērķim un bija ļoti nostrādāti. Informāciju viņš analizēja ļoti ātri. Ārpus darba es viņu iepazīnu kā atvērtu cilvēku, kas neskopojas ar savu laiku. Viņam piemīt galīciešiem raksturīga ironija. Man šķiet, ka mēs sapratāmies ļoti labi. Mums ir gadījušās arī dažas draudzīgas domstarpības; es esmu iekļaujošas valodas piekritēja, savukārt Davide nostāja ir akadēmiskāka, un viņam nepatika dažas atkāpes no valodas likumiem. Mēs bieži ieslīgām stundām garās bagātinošās un prasīgās diskusijās. Man viņam jāpateicas par to, kā viņš man ir palīdzējis noslīpēt un pilnveidot vairākus manus tekstus.

Man ir skumji, ka viņš no mums atvadās, bet es viņam novēlu labu veiksmi jaunajā dzīves posmā. Tomēr man nav šaubu, ka Preses nodaļai viņa pietrūks. Viņa pietrūks arī man.

GRUPU JAUNUMI

Ilgtermiņa ekonomikas atveseļošans ir vienīgā iespēja stiprināt mūsu sociālo Eiropu

Materiālu sagatavojusi EESK Darba devēju grupa

Pirms sociālā samita, kas notiks Portu, Darba devēju grupas locekļi tikās ar ES darba un sociālo tiesību komisāru Nicolas Schmit. Patiesās un atklātās debatēs Darba devēju grupas priekšsēdētājs S. Mallia uzsvēra, ka ir vajadzīga ātra ekonomikas atveseļošanās, kas ir iespējama tikai tad, ja nodrošināsim, ka uzņēmumiem ir labvēlīga uzņēmējdarbības vide, kurā tie var būt konkurētspējīgi, radīt darbvietas un tādējādi nodrošināt mūsu sabiedrības labklājību.

Laikā, kad vērojama lielākā ekonomikas recesija kopš Otrā pasaules kara, stabila ekonomikas atveseļošanās ir gan sabiedrības attīstības priekšnosacījums, gan arī iespēja to veicināt.

Tas nozīmē, ka Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Portu sociālajā samitā jārunā ne tikai par sociālo politiku, bet arī par ekonomikas atveseļošanu un konkurētspēju.

Tāpēc darbvietau radīšana un dalība darba tirgū nav jāveicina ar jauniem tiesību aktiem vai citiem pienākumiem, kas palielina uzņēmumiem uzvelto slogu. Šāda pieeja nebija efektīva agrāk un noteikti nebūs efektīva šīs dramatiskās krīzes laikā.

Tā vietā mums uzsvars jāliek uz centieniem radīt tādu darba tirgu, kurā elastīgumu un uzņēmumu spēju pielāgoties pārmaiņām papildina adekvāta drošība darba ņēmējiem.

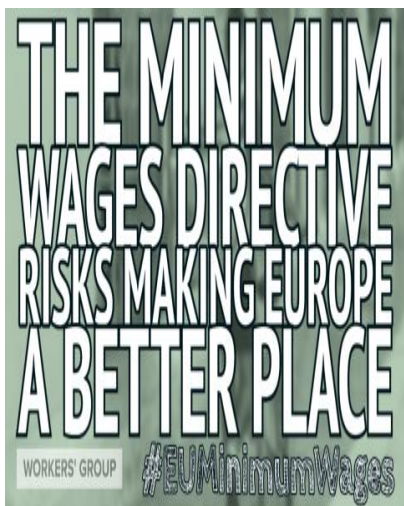
Dinamiskai rūpniecībai un pakalpojumu nozarei joprojām ir būtiska loma Eiropas turpmākās labklājības un labbūtības nodrošināšanā. Lai varētu sākt digitālo un zaļo pārkārtošanos, ir vajadzīgs kvalificēts un radošs darbaspēks. Centienos saglabāt mūsu sociālo modeli ļoti svarīgi ir nodrošināt konkurētspēju, lai varētu veikt ieguldījumus.

Ar ES tiesību aktiem būtu jārisina vienīgi pārrobežu problēmas. Kad ES pieņem tiesību aktus, visas jaunās ES līmeņa iniciatīvas būtu labāk jāpamato ar pierādījumiem un jānovērtē, kā tās veicina konkurētspēju. Jauna, mērķorientēta ar visām jaunām iniciatīvām saistīta konkurētspējas pārbaude palīdzētu sasniegt šo mērķi.

Darba devēju grupa 15. aprīlī tikās ar ES komisāru **N. Schmit**. Debatēs pieskāramies vairākiem sociāliem jautājumiem, piemēram, tādiem kā Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plāns, Portu samits, Komisijas

priekšlikums par adekvātu minimālo algu, sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas.

Visa ES komisāram **N. Schmit** adresētā Darba devēju grupas priekšsēdētāja **S. Mallia** uzruna atrodama, izmantojot šo saiti: <https://www.eesc.europa.eu/lv/news-media/news/speech-president-mallia-eesc-employers-group-meeting-commissioner-schmit>. (dv/kr)

Adekvāta minimālā alga ir nozīmīgs sociālās kohēzijas elements

EESK Darba ņēmēju grupa

Adekvāta minimālā alga ir nozīmīgs sociālās kohēzijas elements, kam ir būtiska loma arī centienos mazināt gan nodarbinātu personu nabadzību, gan nevienlīdzību. Tomēr daudzi cilvēki, it īpaši nestabilas nodarbinātības apstākļos esoši darba ņēmēji Eiropā strādā ļoti smagos apstākļos. Dažās valstīs darba koplīguma slēgšanas sarunām ir pietiekami liela ietekme, lai nodrošinātu labus darba apstākļus, taču tas tā nav visur.

Sociālās aizsardzības trūkumam ir smagas sekas, it īpaši laikā, kad saasinās citas problēmas, kā tas notiek pašlaik, kad Covid-19 pandēmija izraisījusi brutālu krīzi veselības un sociālā nodrošinājuma jomā.

Tāpēc [Eiropas Komisijas priekšlikuma direktīvai par adekvātu minimālo algu Eiropas Savienībā](#) mērķis ir nodrošināt, ka visi strādājošie Eiropā saņem algu, kas padara iespējamu pienācīgu dzīvi, un ka tiek stiprinātas un paplašinātas darba koplīguma slēgšanas sarunas, vienlaikus respektējot dažādās dalībvalstu tradīcijas sociālā dialoga jomā. Ar valstu rīcības plāniem, kas saskaņoti trīspusējā sociālo partneru procesā, var panākt algu augšupēju konvergenci, vienlaikus apkarojot visa veida diskrimināciju atalgojuma jomā un mazinot nodarbinātu personu nabadzību.

Ņemot vērā priekšlikuma steidzamību, it īpaši saistībā ar Covid-19 radītajām grūtībām, ziņotāja **Cinzia del Rio** sacīja: “Visiem strādājošajiem būtu jāsaņem taisnīga un adekvāta likumā vai darba koplīguma slēgšanas sarunās noteikta minimālā alga, kas padara iespējamu pienācīgu dzīvi un nodrošina sociālo aizsardzību. Eiropai ļoti apņēmīgi jāvērsas pret sociālo dempingu, algu dempingu, lielu nevienlīdzību atalgojuma jomā un nodarbinātu personu pieaugušo nabadzību, kas galvenokārt skar jauniešus, sievietes un nelabvēlīgā situācijā esošas grupas.”

2021. gada 25. martā plenārsesijā pieņemtajā [EESK atzinumā par ierosināto direktīvu](#) minēts, ka steidzami īstenojams šāds pasākumu kopums, un atzīts, ka direktīva ir atbilstoša un juridiski pamatota izvēle (to apstiprina arī [ES Padomes juridiskais novērtējums](#)), kā arī norādīts uz normām, kas nodrošina sociālo partneru autonomijas respektēšanu. (prp)

Pēc Covid-19 pandēmijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir jābūt sabiedrības un ekonomikas veicamo pārmaiņu virzītājspēkam

Sagatavojusi EESK grupa “Daudzveidība Eiropā”

Grupas “Daudzveidība Eiropā” nesen rīkotā konferencē pilsoniskās sabiedrības pārstāvji mudināja savas organizācijas norādīt politiķiem, kādu sabiedrību tās vēlas veidot un kādā sabiedrībā tās vēlas dzīvot.

Konferences [“Pilsoniskās sabiedrības organizācijas Covid-19 krīzes laikā un pēc tās: izaicinājumi un nākotne”](#) dalībnieki uzsvēra, ka **būtiska nozīme ir politikas saskaņotībai un jēgpilnai iedzīvotāju iesaistīšanai**. Viņi aicināja politikas veidošanā īstenot holistisku un integrētu pieeju, kas aktīvi veicina ES vērtības, iedzīvotāju labklājību un augšupējas iniciatīvas, kurās tiek respektēti ES iedzīvotāju viedokļi un tiesības. Šajā procesā svarīgi būs izmantot jaunus solidaritātes un sabiedrības aktivitātes veidus, kas dzimuši pandēmijas laikā.

Grupas “Daudzveidība Eiropā” priekšsēdētājs **Séamus Boland** norādīja uz pilsoniskās sabiedrības organizāciju īpašo devumu un mudināja tās un iedzīvotājus pēc Covid-19 pandēmijas aktīvi iesaistīties kopienu un sabiedrības pārveidē un atjaunošanā.

“Pienācis īstais **brīdis pārvērtēt mūsu izaugsmes un pārvaldības modeļus** un līdzsvarot ekonomisko labklājību un sociālo iekļautību, cilvēkkapitālu, ilgtspēju un labbūtību,” sacīja **S. Boland**, kurš arī minēja divus reālu pārmaiņu priekšnosacījumus: “Holistiska un integrēta pieeja politikas veidošanā un pilsoniskās sabiedrības iesaiste jaunās pasaules plānošanā un veidošanā.”

Grupas priekšsēdētājs arī mudināja ES un valstu iestādes sadarboties un veidot partnerību ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un uzsvēra, ka pilsoniskai sabiedrībai un publiskām iestādēm jāturpina aizsargāt demokrātiska pārvaldība, pamattiesības un tiesiskums.

Ar visiem konferences secinājumiem un ieteikumiem varat iepazīties [šeit](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Eiropas diena 2021

EESK parasti Eiropas dienu atzīmē, atverot savas durvis sabiedrībai. Šogad Covid-19 izraisītās krīzes dēļ visas Eiropas un pasaules iedzīvotāji tiek aicināti iepazīt pilsoniskās sabiedrības namu drošā un virtuālā veidā.

Eiropas dienu katru gadu svinam 9. maijā, kad atceramies Schuman deklarāciju, ar ko tika likti pamati mūsdienu Eiropas Savienībai. Šī diena ir iemesls aizdomāties par to, kas ar solidaritāti panākts un ko ceram sasniegt turpmāk.

Tā arī paver iespēju radīt ES iedzīvotājiem sajūtu, ka viņi pieder kaut kam lielākam, kā minēts Eiropas dienas devīzē “Spēks ir vienotībā”, ko šajā dienā izmanto visas Eiropas Savienības iestādes.

Piedalieties Eiropas dienā un...

- **uzziniet, ko EESK Jūsu labā dara.** Trīsdimensiju un 360 grādu virtuālās ekskursijās noskaidrojiet, kas mēs esam un ko darām un kāda ir EESK un tās locekļu pievienotā vērtība;
- **uzziniet, ko EESK locekļi dara dzimtenē.** Noskaidrojiet, ar ko vietējā līmenī nodarbojas EESK locekļu pārstāvniecības organizācijas un ko viņi dara savā dzīvesvietā, lai palīdzētu Eiropas Savienībai pārvārstēt krīzi;
- **apmeklējiet mūsu kultūras stūrīti** un interaktīvā un interesantā veidā atklājiet EESK virtuālās izstādes;
- **piedalieties daudzos Komitejā notiekošos pasākumos.** Eiropas dienu galvenokārt svinam mieru un Eiropas vienotību. Tāpēc tiešsaistē tiks rīkotas spēles un atrakcijas, tostarp virtuālās ekskursijas, tīmekļa semināri ar EESK locekļiem, digitālas fotokabīnes apmeklējumi un fotogrāfiju konkurss.

Nepalaidiet garām!

[Eiropas diena 2021](#) | [Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja \(europa.eu\)](#) (cl)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Šī izdevuma līdzautori

Amalia Tsoumani (at)
Aude François (af)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)

Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Stefano Martinelli (sm)

Koordinatoros

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Jacques Delors iela, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tālrunis. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāks deviņas reizes gadā EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir pieejams 23 valodās.
“EESK Info” nav oficiāla atskaite par EESK darbību. Oficiālās atskaites tiek publicētas Eiropas
Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai citos Komitejas izdevumos.
Publikāšana ir atbilstīga ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir norādīta redaktoram).

05/2021